

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुन्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्

सुपर काइनेटिक
कुरियर्स सर्विस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सुर्य लाईफ इन्सोरेन्स भएको
भवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३८ | अंक ४३ | बुटवल | २०८२ माघ २३ गते, शुक्रबार

नेपाल संवत् ११४६ | Friday February 06, 2026

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

चुनाव एकै चरणमा : प्रधानमन्त्री

बुटवल । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले तोकिएको मितिमा निर्वाचन हुनेमा हुक्क हुन सबैमा आग्रह गरेका छन् ।

बिहीबार मतपत्र छापाइस्थल जनक शिक्षा सामग्री केन्द्रको प्रेसमा अनुगमनपछि सञ्चारकर्मीहरूसँग कुरा गर्दै प्रधानमन्त्री कार्कीले यस्तो आग्रह गरेकी हुन् ।

उनले निर्वाचन एकै चरणमा हुने भन्दै निश्चित रहन समेत सबैमा आग्रह गरिन् ।

निर्वाचनको समयमा सबै भूगोलको मौसमसमेत अनुकूल रहने विश्वास व्यक्त गर्दै सबै मतदाताले निर्वाध रूपमा मतदान गर्न पाउने विश्वास व्यक्त गरिन् ।

‘हुक्क र निश्चित हुनुस् । एकैदिनमा हुन्छ चुनाव । दुई चोटि हुनेवाला छैन । तोकिएको मितिमा हुन्छ,’ प्रधानमन्त्री कार्कीले भनिन्-‘मलाई लाग्छ मौसम पनि राम्रो हुनेछ । हामी सबैले मतदान गर्न पाउनुहुनेछ । निर्वाचित प्रतिनिधि सभालाई सरकार हस्तान्तरण गर्छौं र आमनो घर जान्छौं ।’

निर्वाचनलाई स्वच्छ, निष्पक्ष र भयरहित वातावरणमा निर्वाचन सम्पन्न गर्न निर्वाचन आयुक्तको भूमिका प्रशंसीय रहेको भन्दै धन्यावाद समेत व्यक्त गरिन् ।

पूर्व नगर उप-प्रमुख गुप्ताको निधन

भैरहवा । सिद्धार्थनगरका पूर्व उप-प्रमुख एवं निर्माण व्यवसायी, इन्द्र उद्योगी रतनकुमार गुप्ताको निधन भएको छ ।

रूपन्देहीको सिद्धार्थनगर नगरपालिका वडा नम्बर ३ का स्थायी बासिन्दा गुप्ताको बुधबार बेलुकी ८ बजे तिलोत्तमा नगरपालिका-५ मणिग्रामस्थित क्रिमसन अस्पतालमा निधन भएको हो । स्वास्थ्य अवस्था गम्भीर भएपछि उनलाई १२ दिनअघि अस्पताल लिएएको थियो ।

बहुदलीय व्यवस्थाको पुनर्स्थापनापछि भएको पहिलो स्थानीय निकायको निर्वाचनमा नेपाल सद्भावना पार्टीबाट गुप्ता सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको उपप्रमुखमा निर्वाचित भएका थिए । ७६ वर्षीय गुप्ता दम, मृगौलालगायत रोगबाट ग्रसित थिए । स्वर्गीय गुप्ताको श्रीमती, दुई छोरा र तीन छोरी छन् ।

इमान र पिन्डाको राजनीति गर्ने गुप्ता २०५६ मा सिद्धार्थनगरको उप-प्रमुख तथा २०६४ र २०७० सालमा संविधानसभा सदस्य निर्वाचनमा समेत उम्मेदवार थिए ।

वि.सं.२००६ साल फागुनमा बुवा अलुप्रसाद र आमा समुनरादेवीका एकल पुत्रको रूपमा सामान्य किसान परिवारमा जन्मिएका गुप्तालाई केही वर्षअघि घरमै मौघाफ्फात भएको थियो । गुप्ता मधुमेह र उच्च रक्तचापको पनि रोगी थिए । सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका प्रमुख इशितयाक अहमद खौले रतनकुमार गुप्ताले नगरपालिकाको विकास, सुशासन र जनसेवामा पुर्चाएको योगदान सदा स्मरणीय रहने बताए । गुप्ताको निधनले नगरले एउटा असल अभिभावक गुमाएको उनको ठहर छ ।

पत्रकार भट्टराईको निधन

भैरहवा । पुराना पत्रकार दिलीप भट्टराईको निधन भएको छ । उपचारत भट्टराईको बिहीबार साँझ निधन भएको हो । केही दिन अगाडि मात्रै ब्रेन ह्याम्रेज भई अस्पताल पुगेका भट्टराईको उपचारका क्रममा ८२ वर्षको उमेरमा निधन भएको परिवारले जनाएको छ ।

सिद्धार्थनगर २८ रवि पथमा बस्दै आएका उनी लामो समयदेखि पत्रकारितामा सक्रिय रहँदै पछिल्लो समय सामाजिक क्षेत्रमा अग्रसर थिए । उनले अहिले क्यान्सर रोगकाविरुद्ध विभिन्न अभियान चलाउँदै आएका थिए । उनी दर्जनौ संघसंस्थामा आवद्ध थिए ।

काठमाडौंमा निधन भएको उनको पार्थिव शरीर शुक्रबार भैरहवा ल्याइने पारिवारिक स्रोतले जानकारी दिएको छ ।

आचारसंहिताविपरीत

घरदैलोमा उम्मेदवारहरू

रूपन्देहीमा व्यापक आचारसंहिता उल्लंघन भएको छ । आचारसंहिता उल्लंघन गर्नेको उम्मेदवारी रद्दसम्मको व्यवस्था छ ।

मोहम्मद हबिब
भैरहवा

आसन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा रूपन्देहीका उम्मेदवारहरूले निर्वाचन आचारसंहिताको पालना गर्ने प्रतिबद्धता जनाए पनि उल्लंघनको क्रम सुरु भएको छ ।

निर्वाचन आचारसंहिता २०८२ को दफा १३ (म) मा मतदान हुने दिनभन्दा सत्र दिन अगाडि अर्थात् फागुन ४ गतेदेखि मात्रै जुलुस आमसभा, वा कोणसभा गर्न, सञ्चार माध्यममा प्रचार प्रसार सामग्री प्रकाशन वा प्रसारण गर्न, प्रचारप्रसारको लागि घरदैलो कार्यक्रम गर्न पाउने उल्लेख गरे पनि अहिलेबाट नै अधिकांश उम्मेदवार घरदैलोमा व्यस्त रहेका छन् ।

रूपन्देहीका उम्मेदवारहरू घरदैलो गर्ने, मतदातालाई समूहमा उपस्थित गराई सल्लाह सुझाव लिने गरेको पाइएको छ ।

यस्तै आचारसंहिता विपरीत सार्वजनिक ठाउँमा ब्यानर लगाउने, घरदैलो गर्ने, भारतीय गाडी र धेरै गाडीको प्रयोग गर्ने, कलर पर्चा पम्पलेट, निर्वाचन चिन्ह अंकित सामग्रीको प्रयोग गरिरहेका छन् । यस्तै वडा वडामा सम्पर्क कार्यालय स्थापना गर्ने कार्य पनि राजनैतिक दल र उम्मेदवारहरूले गरेका छन् ।

यस्तै सरकारी कार्यालयका कर्मचारीहरू पनि खुला रूपमा राजनैतिक दलको समूहमा हिँड्ने, प्रचारप्रसारमा सहयोग गर्ने गरेको पाइएको छ ।

यस्तै आचारसंहिता को परिच्छेद ३ को दफा ५ को (क) मा मन्त्री, स्थानीय कार्यपालिका पदाधिकारीहरू राजनैतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा प्रचार प्रसारमा संलग्न हुन वा प्रचार प्रसार

गर्न नहुने भनिए पनि पालिकाका निर्वाचित प्रमुख, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडाध्यक्षहरू कार्यक्रममा सहभागी भइरहेका छन् । यस्तै प्रदेशका मन्त्रीहरू पनि सहभागी भइरहेका छन् ।

दफा १३ मा स्थानीय प्रशासनको अनुमति २४ घण्टा अगावै गरि मात्रै भेला गर्नु भने पनि निर्वाध तरिकाले वडा वडामा स्थानीयहरूको भेला गराई कार्यालय स्थापना भइरहेको छ ।

यस्तै दफा १३ को (ज) मा सार्वजनिक ठाउँमा दलको भण्डा, निर्वाचन चिन्ह राख्न वा टासन नहुने उल्लेख भए पनि ठूला ठूला ब्यानर राखिएको छ ।

भेला प्रचारप्रसारको समय बिहान ७ बजेदेखि साँझ ७ बजेसम्म मात्रै गर्न भने पनि राती अबेरसम्म यि कार्यक्रम अहिलेदेखि नै भइरहेको छ ।

निर्वाचन प्रयोजनको लागि ७५ ग्राम पेपरमा ३ सय वर्ग ईन्च एक रंगको र मुद्रकको नामसहित पर्चा मात्र प्रयोग गर्नु भने पनि त्यसको विपरीत पर्चाहरू बनाइएको छ ।

उम्मेदवार वा दलको कार्यालयमा साइनबोर्ड तथा कपडामा बनाइएको ३ बाई ४ फिट सम्मको मात्रै राख्न मिल्ने भए पनि फोटोसहितको फलेक्स बोर्डहरू राखिएका छन् ।

प्रचारप्रसारमा घरदैलो गर्दा उम्मेदवारसहित २५ जनाभन्दा बढी जुलुस लिएर जान नहुने र बाजागाजा तथा भौकीको प्रयोग पनि बन्दै गएको छ । कतिपयले भारतीय गाडीको प्रयोग पनि गरिरहेका छन् ।

निर्वाचन प्रचारप्रसारमा राष्ट्रिय भण्डाको प्रयोग गर्न नमिल्ने भए पनि त्यसको प्रयोग जाथाभावी गर्दा समेत नियमन निकायको ध्यान जान जरूरी छ ।

हाले मात्रै मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले गरेको सर्वदलीय सर्वपक्षिय बैठकमा अधिकांश उम्मेदवारले आचारसंहिता पूर्ण पलना गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।

निर्वाचन आयोगले आचारसंहिता उल्लङ्घन गर्नेलाई एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेदेखि उम्मेदवार रद्दको निर्णयसम्म हुन सक्ने व्यवस्था गरेको छ । यस पटक आयोगले निर्वाचन कसुर तथा सजाय ऐन २०७३ अन्तर्गत कारबाही हुन सक्ने व्यवस्था निर्वाचन आचार संहिता २०८२ मै उल्लेख गरेको छ ।

निर्वाचन आयोग ऐन २०७३ को दफा २३ अनुसार आचारसंहिता उल्लङ्घन गर्नेलाई एक लाख रुपैयाँदेखि उम्मेदवारी रद्दको निर्णयसम्म हुनसक्ने व्यवस्था आचारसंहिताको दफा ४८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

जिल्ला निर्वाचन अचारसंहिता अनुगमन समितिको संयोजकमा मुख्य निर्वाचन अधिकृत अशोककुमार बस्नेत रहेका छन भने ७ सदस्यीय समिती छ ।

अनुगमन समिति अधिकृत सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी मातुका आचार्यका अनुसार फोन, सामाजिक सञ्जाल र लिखित रूपमा उजुरी प्राप्त भए पनि गम्भीर प्रकृतिको उजुरी नभएको बताए । सामान्य उल्लंघनको उजुरी आएकोले हामीले सम्बन्धितलाई सोको जानकारी गराएर निगरानी गरी केही हटाउन लगाई आचारसंहिता पालना गराउनेतर्फ लागेका छौं ।

पोस्ट टासेको, ब्यानर टासेको, कार्यकर्तालाई भोज खुवाएकोलगायतको उजुरी आएको र त्यसलाई बन्द गराई सकारात्मक नतिजा आएको, जिल्लामा आएको सबै उजुरी फछ्छौट भएको उनले जानकारी दिए ।

रास्वपाको प्राइमरी इलेक्सन ‘भ्रष्टाचारको नयाँ तरिका’ भन्दै डा. कुँवरले छाडे पार्टी

बुटवल । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी(रास्वपा) रूपन्देही क्षेत्र नं. १ का नेता अधिवक्ता डा. श्रीबहादुर कुँवरले पार्टी परित्याग गरेका छन् । बुधबार पार्टी केन्द्रीय सभापति रवि लामिछानेलाई सम्बोधन गर्दै उनले पार्टीको साधारण सदस्य समेत नरहने गरी राजीनामा दिएको विषय बिहीबार सार्वजनिक भएको हो ।

राजीनामा पत्रमा उनले प्राइमरी इलेक्सनबाट उम्मेदवार छनोट गर्ने विधि लत्याएर पार्टीले खलीबाट उम्मेदवार बनाएको भन्दै पार्टी परित्याग गरेको बताएका छन् । आफू स्थापना कालदेखि पार्टीमा सक्रियरूपमा काम गर्दै आएको उल्लेख गर्दै उनले प्रतिनिधिसभा सदस्यका लागि उम्मेदवार बन्ने तयारीमा रहे पनि पार्टीले प्राइमरी भोटिङ नगरी सुनि लम्साललाई टिकट दिएकोमा उनले असहमति जनाएका छन् ।

टिकट वितरण प्रक्रियामा असहमति जनाउँदै उनले प्रगतिशील लोकतांत्रिक पार्टीबाट मनोनय दर्ता गरेका थिए । तर अर्कोदिन रास्वपा महामन्त्री समेत रहेका रूपन्देही क्षेत्र नं. १ का उम्मेदवार लम्सालको अनुरोधमा भेट गरी

मिलेर जाने सहमति भएको तर लम्सालले आफूसँग भएको सहमति पालना नगरेपछि माघ २० गते पार्टी छाडेको कुँवरले बताए ।

कुँवरले पार्टी क्षेत्रीय समिति र उम्मेदवारसँगको सहमतिमा आफू पछि हटे पनि उम्मेदवार लम्साल र उनको सचिवालयका कारण आफू पार्टी परित्याग गर्न बाध्य भएको दाबी गरे । स्रोतका अनुसार कुँवरलाई आगामी निर्वाचनमा लुम्बिनी प्रदेशसभा सदस्यको टिकट दिने सहमति भएको थियो । कुँवरले यसबारे लिखित सहमति हुनुपर्ने माग गरेका, तर लम्सालले अस्वीकार गरेपछि कुँवर रुष्ट भएर राजीनामा गरेका हुन् ।

पार्टीले अंगिकार गरेको प्राइमरी इलेक्सन मन परेर रास्वपाका जोडिएको, तर प्राइमरी इलेक्सनलाई लत्याएर पार्टीले खलीबाट सुनि लम्साललाई उम्मेदवार बनाएको, राष्ट्रियताप्राति पार्टीको सोंच र दृष्टिकोण स्पष्ट नहुँदा विश्वस्त हुन नसकेर पार्टी परित्याग गरेको कुँवरले बताए । समानुपातिकमा नाम राखिदिने भनेर ५० हजार र प्रत्यक्षमा २५ हजार रकम लिने विषय भ्रष्टाचारको नयाँ तरिका भएको कुँवरले टिप्पणी गरे ।

‘म अमेरिकामा सेटल भएर बसिरहेको थिएँ, रास्वपाका क्षेत्रीय सभापति मोहनविक्रम जीसी र नेता प्रेम खत्रीलगायतले देवदह फर्केर उम्मेदवार बन्न आग्रह गरेकाले आएर उम्मेदवार सिफारिस पनि भएँ, प्राइमरी इलेक्सन हुन्छ भन्ने विश्वासमा रहें, तर भएन,’ कुँवरले दैनिक लुम्बिनीसँग भने-‘रास्वपाले प्राइमरी इलेक्सनका नाममा आकांक्षीबाट पैसा असुल्ने, तर प्राइमरी इलेक्सन नगर्ने विषय भ्रष्टाचारको नयाँ तरिका हो, यस्तो विषय स्वीकार्न सकिन्न ।’

» बाँकी ३ पेजमा

गाउँपालिकाद्वारा जनहितमा जारी सन्देश

सार्वजनिक सेवा लिंदाध्यान दिऔ ।

- आफूले लिने सेवाका सम्बन्धमा जानकारी राखौं,
- आवश्यक कागजात/प्रक्रिया पूरा गरौं,
- नागरिक बडापत्रका बारेमा जानकारी राखौं, -
- आधिकारिक सेवा प्रदायकबाट मात्र सेवा लियौं,
- सेवा प्राप्त गर्दा विचौलियाको प्रयोग नगरौं,
- सकेसम्म अनलाईनबाटै सेवा लिने र दिने गरौं,
- जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका तथा अशक्त व्यक्तिलाई प्राथमिकता दियौं,
- सेवा प्रवाहमा समस्या देखिए सम्बन्धित निकायमा सम्पर्क गरौं,
- अनियमितता र भ्रष्टाचारविरुद्ध उजुरी गरौं,

सार्वजनिक सेवालार्इ सरल, सहज र पारदर्शी बनाऔं ।

सरावल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

नवलपरासी (ब.सु.प.) लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

सम्पादकीय

निर्वाचनमा खर्च नियन्त्रणको पहलकदमी

निर्वाचन आयोगले आगामी फागुन २१ गतेको चुनावलाई लक्षित गरी उम्मेदवारले गर्न पाउने खर्चलाई नियन्त्रण गर्न पहलकदमी लिनु सकारात्मक छ । त्यसका लागि राजनैतिक दल तथा उम्मेदवारले निर्वाचनका बेला पाउने नगद सहयोग तथा चन्दा अब बैंक खातामा राखेर कारोबार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेर मनपरी खर्चमा नियन्त्रण गर्न खोजेको छ ।

निर्वाचन आयोगले राजनीतिक दल तथा उम्मेदवारहरूका लागि निर्वाचन अभियान बैंक खाता कार्यविधि-२०८२ मा बैंक खातामा राखेर कारोबार गर्ने व्यवस्था गरेर पारदर्शी खर्च प्रणाली व्यवस्थापन गरेको हो । यो व्यवस्थाले राजनैतिक दल तथा उम्मेदवारले नगद वा चेक जुनसुकै माध्यमबाट रकम प्राप्त गरेपछि खातामा जम्मा गरेर मात्रै खर्च गर्नुपर्नेछ । मनपरी खर्चले निर्वाचन भड्किलो बन्दै गएपछि आयोगले नियन्त्रणको प्रयास गर्दा भड्किलो निर्वाचन प्रचार नियन्त्रण हुनसक्छ । त्यसैगरी निर्वाचन पैसा हुनेले मात्रै टिकट पाउने र जित्ने अवस्थाको अन्त्य हुन बल पुग्छ । अहिले कतिपय उम्मेदवार पैसाको आडमा टिकट पाउने र राजनैतिक दलका शीर्ष नेता नै पार्टीलाई आर्थिक सहयोग गरेकै आधारमा कतिपयलाई टिकट दिने प्रवृत्ति मौलाएको छ । यसले उम्मेदवार बन्नकै लागि पैसा चाहिने र धनाढ्यले नै निर्वाचन कब्जा गर्दा लोकतन्त्रको मर्ममाथि नै प्रहार हुने जोखिम बढ्दै गएको छ । स्वच्छ र मर्यादित निर्वाचनमाथि नै प्रहार हुँदा खर्च नियन्त्रणले निर्वाचनलाई मर्यादित र स्वच्छ बनाउने छ ।

सरकार वा सरकारी बजेट परिचालन हुने ठाउँमा आर्थिक सहयोग लिन नपाउने व्यवस्थाले पनि भ्रष्टाचार नियन्त्रणमा बल पुग्ने छ । पब्लिक कम्पनीहरूबाट पनि आर्थिक सहयोग लिन नपाउने व्यवस्थाले पनि पहुँच भएको उम्मेदवारले मात्रै निर्वाचनमा झोत परिचालनको अवसरलाई नियन्त्रण गर्न खोज्नु सकारात्मक छ । विदेशी सरकार, संस्था वा व्यक्तिबाट पनि सहयोग लिन नपाइने व्यवस्थाले निर्वाचन पैसाको आडमा होइन, जनताको मनलाई जितेर अघि बढ्ने सन्देश हो । यद्यपि यो व्यवस्थाको व्यवहारिक कार्यान्वयनको पाटो कतिको सहज हुन्छ । र आयोगले कार्यान्वयनका लागि कतिको प्रभावकारी ढंगले अग्रसर हुन्छ, त्यो नै महत्वपूर्ण प्रश्न हो ।

निर्वाचन भर्दुकिलो बन्नुबाट रोक्न आयोगले चालेका कदमलाई
व्यवहारिक कार्यान्वयन गर्न सबै राजनैतिक दल र उम्मेदवारको साथ
र सहयोग आवश्यक छ । राजनैतिक दलले सुशासनको एजेण्डा
उठाउने, तर निर्वाचनमा हुने खर्च र त्यो खर्चको स्रोतको पारदर्शितामा
प्रश्न उठिरहेका बेला पारदर्शिताका लागि बाध्यकारी बनाउनुले
निर्वाचनलाई सकारात्मक प्रभाव पर्नेछ ।

विनयहादुर कुंवर

पश्चिम दार्चुला र पूर्व
विराटनगरमा जनताहरु पनि यो
निर्वाचन बहिष्कार वा नो भोटको
पक्षमा देखिन थालेका छन् ।
अन्त्यमा यो निर्वाचन बहिष्कार
केवल केही व्यक्ति विशेष वा
यथास्थिति अफ प्रतिगमनका
लागि नभएर यो वर्तमान
सामन्ती, दलाल र नोकरशाही
राज्य व्यवस्थाको खारेजी र
अन्त्य अनि देशको राष्ट्रियता,
स्वाभिमानका साथै जनगणतन्त्र
स्थापनाका लागि हुनु पर्दछ ।

त्यस्तौ वर्तमान प्रम सुशीला काका
पूर्व प्रधानन्यायाधीश भएकाले पनि
यो संविधान अनुसार उनी यस्ता अ
कुनै पनि सरकारी पदमा नियुक्ति हु
नसकिदैनन् । संविधानको भाग ११ धारा
१३२ को उपधारा १-२ मा यो स्पष्ट
लेखिएको छ । त्यसैले यो सरकारी
विल्कुल संविधान विपरीत स्वतः स्फूर्त
खोजुवा सडक छाप सरकार हो
अब यस्तो सरकारबाट हुने भनेको यो
निर्वाचन पनि स्वतः संविधानविपरीत
छ । यस अर्थमा पनि यो निर्वाचनको
विरोध गर्नु, भाग नलिनु र बहिष्कार गर्नु
आम नागरिक र दलहरूको जिम्मेवारी
संवैधानिक हक अधिकारको कुरा हो ।
यही भएर एमाले र काँग्रेस
अनि कतिपय नागरिकहरूले यसको
विरोध गर्दै संसद पुनर्स्थापनको माग
गर्दै सर्वोच्चमा रिट निवेदन पेश गरेका
थिए । तर त्यसलाई सर्वोच्चले त्यत्तिकै
थातिराखेको छ । एक प्रकारले सर्वोच्च
अदालत नै यो सरकार सामू निरौठ जस्तै
बनेको छ । कानुनी भाषामा ढिलो गरि
न्याय दिनुभनेकै न्या नदिनु भनेको पनि
हो । संसद विघटन भएको छ महिना
हुने लायको कथित निर्वाचनको अन्तिम

तयारी भइसकेको छ । त्यसैले यो संसद पुनर्स्थापनाको रिट निवेदनले यो सरकार, अदालत, दल र दल नेताहरूको नालायक र असम्मानजनित व्यवहार रहेको छ । संसद पुनर्स्थापनाको पक्षमा १० हात उम्कदै विरोध गर्ने एमाले त्यसका नेता केही ओली समेत अहिले यसमा सरकारप्रति नमस्कार भइँ यही असंवैधानिक कथित निर्वाचनमा हाम फाँटिसकेका छन् । एउटा मुल प्रश्नलाई कार्कीले देखाएको ललिकुप अर्थात ओलीको थप्पान हदको फुकुवा र आफूले निवासमा बसी छानबिन आयोगले तिनै बयानका कारण अहिले ओली पनि यो सरकारका अगाडि गरुडको छायामा पर्न लाग्छ जस्तै भएका छन् । जसका कारण आफू मात्रै होइन अब उनको सिंगो पार्टी नै यो निर्वाचनबाट पतासाफ हुने सम्भावना बढेर गएको छ । पार्टीको मूल रणनीतिक एजेण्डाबाट हलकिएको अर्थात यो सरकार र यसले गर्ने भनिएको कथित संसदीय निर्वाचनको विरोध गरी विचर्चित संसदको पुनर्स्थापनको एजेण्डाप्रति बेवास्ता गरेबाट एमाले र काँग्रेस दुवै मूल एजेण्डाविहीन बनेका छन् । कर्मचरले त देउवा गुलदस्त अघिपदस्त गरी यसलाई सच्याइसकेका छन् । तर एमालेमा यी बलपौर । रणनीतिकमा जसको मूल एजेण्डा हो उसैको जित पश्चाधिका यी यो चुनावी एजेण्डाविहीन स्थितिमा शक्ति केन्द्रको पालनपोषण र लगानीमा हने सर्वोद्विष्ट भइसकेको छ ।

यो अर्थात् आगामी निर्वाचनचक्र
वर्तमान देशको राष्ट्रियता, स्वाभिमान
र अस्तित्वको रक्षा यता जोडिएको
छ। विगत भद्र २३ र २४ मा भएको
जेनजी आन्दोलन किन र के कारण
लागि गराइएको थियो त्यो अहिले
छुर्लङ्ग भइसकेको छ। स्वयं जेनजी
आन्दोलनका केही अगुवाहरुले हाम्रो
यो आन्दोलनमा पुग्नुभै
अर्थात् आन्दोलनलाई हाईज्याक
गराइयो। अनि त्यसपुष्ट हाईज्याक
कोबाट र कसरी भयो ? कुरा स्पष्ट छ
पश्चिमा अमेरिकी साम्राज्यवादबाट
तल्लो पोष्ट र सञ्चालित बाबुरा
फाण्डेशन, अमेरिकी युष् कान्सिलर
र टिओबी अर्थात् तिब्बतियन
ओरिजनल ब्लड आदिको यसमा
प्रमुख भूमिका देखिएको
छ। अमेरिकाले नेपालमा एम्सीसी
लागू गरिसकेको छ। उन एम्सीपी
नर्न चाहान्छ। जसको आधारमा यहाँ
उसले आफ्नो सैनिक उपस्थिति गराउन
खोर्सारेको छ। त्यसको लागि यता
आफ्नै नेतृत्वमा सञ्चालित कसैपुलु
सरकार बनाउन चाहान्छ। त्यसको
यो जेनजी आन्दोलन अनि त्यसको
बलमा अवैधानिक सरकार र त्यसको
नेतृत्वमा निर्वाचन अनि यही निर्वाचनको
नाट्यबाट आफ्नै कसैपुलु
सरकार। यस अर्थमा पनि यस प्रकारको
निर्वाचनको विरोध गर्नु जो कुनै देशभक्त
र जनवादी न्यायप्रेमी जनताको दायित्व
हुन जान्छ।

एक त यो निर्वाचनमा त्यस्तो कुनै पनि देशभक्त-राष्ट्रवादी र जनश्रेणीय कुनै पनि दल र दल नेताहरूले बहुमत त कसै सामान्य केही सिट्टै पनि जित्ने सम्भावनाहरू नै देखिन । कुनै कारण जित्ने पनिनिर्वाचनमा उनीहरूको भूमिकामा नै रहन । हुने खालीलाई राष्ट्रघाती निर्वाचनलाई वैधानिकता प्रदान गरिदिने अर्थात यसको साक्षी बसिदिनेमा मात्र हो । सयौं बकुलाको बथानमा आधे आधे हाँसको रमिता र उहास मात्र हो । अहिले नै त्यो निर्वाचनपछिको दृष्य

परिवृथ पकड़में उदेक कहाली लावयो र
भायवह देखिन थालेको छ । जेनाजिको
नमामा राजनीतिको र नैजानेको
राष्ट्रियता र स्वाभिमान नै नबुझेको
खाली हड्डी अमेरिकी बेलायत आदि
अनि सहज, सिंगापु, कोरिया आदि
जस्तै हुनुपर्छ भने मात्र भुकेको खाली
यस्ता यी परिचमा राष्ट्रहरुकै सपना मात्र
देखेकाहरु नै यो देशका साधन बने
अनि उनीहरूकै नेतृत्वमा सरकार बनेपछि
यसबेला यो देशको भविष्य कस्तो
होला ? यसको अहिलेको ज्वलन्त
उदाहरण युक्रेन छ । युक्रेनी राष्ट्रपति
जोसेफिन्कीको कारण अहिले युक्रेन
दुर्गतिसेकोको छ भने देशको साराका युवा
बहुभुम्य खानि सम्पदा अमेरिकाको
पकडमा पुगिसकेको छ । अमेरिकी
कङ्ग्रेटली सरकार बने तखसमा छ ।

त्यल्लेले यो वर्तमान सरकार र
 यसले आयोजना गरेको यो निर्वाचनको
 बहिष्कार सह अर्थमा पनि महत्त्वपूर्ण र
 ऐतिहासिक छ। यसबाट दुई अलग कित्ता
 अर्थात् चुनाव समर्थक बि बहिष्कारवादी
 अफ ठोसमा बन्दै राष्ट्रवादी, देशभक्त,
 जनतावादी बिने राष्ट्रवादी निर्दुस्त्र
 दलाल बन्ने हो ? हो अहिले त्यस्तो
 बहिष्कारवादी नहोला न तर यसले अधि
 सांकाषिक विषय सम्वन्ध एण्डेडा दीर्घकालिन
 ऐतिहासिक महत्त्वका छन्। हिलो चांढो
 एण्डेहासि अर्को सभ्या यही एण्डेहा थोटा
 देशको राष्ट्रियता र स्वाभिमान अनि
 देशको सार्वभौमिकता र अस्तित्वका
 जेजि आम देशका युवा जस्तो अहिले
 लेनजी अर्को नाममा युवा भए जस्तो
 देशभक्त र स्वाभिमान युवाहरु यही
 एण्डेडामा एकग्रहि अर्को सभ्या खडा
 भई देश र जनताको लागि मर्न र मर्न
 लामवड हुनेछन्। जस्तो हिलो १० वर्ष
 माओवादी जनयुद्धमा देखिएको थियो

जुनसुकै निर्वाचनको प्रश्न
कार्यनैतिक हुने छुछ । तर नेपाल
जस्तो पिछडिएको सामन्ती, दलाल र
नोकरशाही बुर्जुवा राज्यस्था भएका
राष्ट्रहरूका लागि यो भन कार्य नैतिक
मात्रै होइन राणनैतिक प्रश्न पनि हुँदै
आएको छ । नेपालमा पनि यस्ता
निर्वाचन २०४८ सालदेखि हुँदै आएका
छन् । तर यी निर्वाचनहरूले देश र
जनताको परिवर्तन खास तात्विक
परिवर्तन हेरेपर हुन सकिरहेको छैन ।
अब भन्न हुने सम्भावना नै छैन ।

त्यसले यस्ता निर्वाचनको बहिष्कार
पेश र जनताको पक्षमा आमुल राज्यको
देखनले खातिर हुनु पर्दछ । माथि नै
भनिसकियो निर्वाचनमा भाग लिने
वा बहिष्कार गर्ने जनताको नैसर्गिक
अधिकार हो । यसलाई यो कुनैले पनि
बाधा, अडचन, विरोध केही गर्न पनि
मिल्दैन । अहिले पनि देशका विभिन्न
भागबाट जनताले यो निर्वाचनको विरोध
रुद्ध बहिष्कारमा उठ्न थालेका छन् ।
स्वयं जनजीका केही समूह दिनुहुँ यसको
विरुद्ध सुझाव प्रदर्शनमा आइसकेका
छन् । जस्तै दुर्गाप्रसाईं समूह पनि यो
निर्वाचन बहिष्कारमा पक्षमा उत्रिसकेका
छन् । पश्चिम दार्चुला र पूर्व विराटनगरमा
जनताहरु पनि निर्वाचन बहिष्कार वा
नो भोटको पक्षमा उठ्न थालेका छन् ।
अन्त्यमा यो निर्वाचन बहिष्कार केवल
केही व्यक्ति विशेष वा यथार्थस्थित अल्प
प्रतिपमका लागि नभएर यो वर्षमा
सामान्य, दलाल र नेकरशाही राज्य
व्यवस्थाको खारेजी र अन्त्य अनि
देशको राष्ट्रपूता, स्वाभिमानका साथै
जनपतन्त्र स्थापनाका लागि हुनु
पर्दछ ।

सेयर बजार

२७.१९ अंकले बढ्यो

काठमाडौं । साताको अन्तिम कारोबार दिन बिहीबार धितोपत्र बजार (नेप्से) परिसूचकमा उत्साहजनक वृद्धि देखिएको छ । बिहीबार नेप्से परिसूचक २७.१९ अंक ले बढेर २७०८.७० को विन्दुमा पुगेर बन्द भएको थियो ।

बजारमा कारोबार रकमले पनि नयाँ उचाइ
लिएको थियो । दिगभर कुल ३२६ कम्पनीका ३
करोड ५५ लाख ७४ हजार ६२७ कित्ता सेयर
किनबेच हुँदा ११ अर्ब ५८ करोड २८ लाख ९३
हजार ८०० रुपैयाँ बराबरको कारोबार भएको छ ।
बजारमा कुल २११ कम्पनीको सेयर मूल्यमा
वृद्धि भएको छ भने ५५ कम्पनीको मूल्य घटेको
छ । ४ कम्पनीको मूल्य भने स्थिर रहेको छ ।

पाँचवटा कम्पनीको सेयर मूल्यमा उच्चचक्र गिरावट देखिएको छ । कालिञ्चोक दर्शनबाट लिमिटेड, सुपर माई हाइड्रोपावर र मोदी इनर्जीको

मूल्य द्याकै १० प्रतिशतले बढेको छ । त्यस्तै, रिडी पावरको ९.९७ प्रतिशत र खानिखोला हाइड्रोपावरको ९.९६ प्रतिशतले मूल्य बढेको छ ।

कारोबार रकमका आधारमा युनियन हाइड्रोपावर लिमिटेड शर्ष स्थानमा रह्यो । यस कम्पनीको ५८ करोड ७७ लाख रुपैयाँ बराबरको सम्पत्ति निम्नबेच भयो । त्यसैगरी राधा विद्युत कम्पनीको ५७ करोड ५० लाख, एसवाई प्यानलको ५३ करोड ७४ लाख, आँखुखोला जलविद्युतको ४० करोड ५५ लाख र एनआरएन इन्फ्रास्ट्रक्चर को ३८ करोड ६८ लाख रुपैयाँको कारोबार भएको छ ।

कारोबारपछि कुल बजार पुंजीकरण ४५ खर्ब ४७ अर्ब ९७ करोड रुपैयाँ पुगेको छ भने फ्लोट मार्केट क्यापिटलाइजेशन १५ खर्ब ४८ अर्ब २२ करोड रुपैयाँ रहेको छ ।

३ हजार ७ सय ५५ जना

किशोरीलाई एचपीभी खोप लगाइने

गौरीशंकर जयसवाल

परासी

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमअन्तर्गत नवलपरासी जिल्लामा एचपीबी खोप अभियान सञ्चालन हुने भएको छ । माघ २५ गतेदेखि २८ गतेसम्म नियमित खोपअन्तर्गत एचपीबी खोप जिल्लामा सञ्चालन हुनु लागेको हो । विद्यालय केन्द्रीय नियमित एचपीबी खोपसम्बन्धी कार्यला खोप समन्वय समिति तथा सञ्चारकर्मी अन्तरक्रिया कार्यक्रम जानकारी दिइएको थियो ।

कक्षा ६ अध्ययनरत किशोरीहरूलाई लक्षित गरी खोप अभियान सञ्चालन गरिने लागि एको स्वास्थ्य कार्यालय बरिष्ठ

खोप अधिकृत भेषराज शर्मांले बताए ।

उनको अनुसार जिल्लामा ३ हजार ७ सय ५५ जना किशोरीलाई एचपीवी खोप लगाइने जानकारी दिए । जिल्लाका समुदायिक र संस्थागत गरी २०४ वटा विद्यालयमा स्थापना गरिएका जसमा दुई वटा बाहिर खोप केन्द्रमार्फत् खोप सेवा प्रदान गरिनेछ ।

विद्यालय बाहिर रहेका २०० जना किशोरीहरू रहेको स्वास्थ्य जनाएको छ । विद्यालय बाहिर रहेका सोही उमेर समूहका किशोरीहरूलाई समेत खोपको पहुँचमा ल्याइने स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख अंगदबहादुर शाहीले बताए ।

किशोरीहरूको पाठेघरको मुखको क्यान्सर रोकथामका लागि

पर्यटन डिभिजन कार्यालय,
रूपन्देही

दोस्रो पटक शिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना

मिति : २०८२।१०।२३
यस कार्यालयको मिति : २०८२।१०।२३ गते आह्वान गरिएको
शिलबन्दी देखाउपकोरको सूचनासम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण कार्यालयको
वेबसाइट www.tourismrupandehi.lumbini.gov.np/
सर्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको वेबसाइट www.bolpatra.gov.np/egp
मा राखिएकोले सोही बमोजिम खरिद
पत्र प्राप्त गर्नुपर्ने भन्ने जानकारी दिइएको छ ।

- धरौटी खाता नं. ३१२०१००२०२०३००००
- कार्यालय कोड नं. ३०७०५४८०१५
- राजश्व शिर्षक नं. १४२२९

नि.कार्यालय प्रमुख

एस्परीभी खोप अत्यंत प्रभावकारी भएकाले यस अभियानलाई विशेष प्रार्थमिकता दिइएको स्वास्थ्य कार्यालयले जनाएको छ।
त्रिशेक दिग पाछेप मुख खोपसन्बाट मुक्त हुने गरेको स्वास्थ्य
कार्यालय पारसीका वरिस्ट खोप अर्घुचु भेषराज शर्माले
जनाकारी दिद। उनको अनुसार भने हेरक वर्ष १ हजार ३ सय
९३ जना महिलाहरुको पाछेपको मुखको क्यान्सरबाट मुक्त
हुने गरेको बताए। जिल्ला को समन्वय समिति एवम् जिल्ला
समन्वय समिति प्रमुख भगीती यादवले, प्रमुख जिल्ला अधिकारी
दिक्खरा नेपाललगायतले सबै आफ्नो क्षेत्रबाट लागि खोप
अभियानमालाई सफल बनाउने भन्दै खोपबाट वञ्चित नहुने
बताए।

১৮৬৭৬৭২৭৫, ১৮০০৬৬০৬২২

प्रधान कार्यालय: बृत्वल-११, माभगाउँ, रूपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश नेपाल, फोन : ०७१-५३०६४०, ५३०६४० ईमेल: dailylumbini@gmail.com(Advt), lumbinipatras@gmail.com (News) मुख्य शाखा कार्यालय भैरहवा, फोन: ०७१-५७२२६७ [अनलाइन संस्करण](mailto:lumbinipatrika.com) lumbinipatrika.com